

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀθήσει παρασχόν εἰς τὴν χάραν ἡμῶν διατηροῦν καὶ διὰ τοῦ Ἐκδομένου Πατρισταγίου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ		ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ		Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ	
ἑξωτερικῶν		ἑξωτερικῶν		Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουσι τὴν 1ην αἰουδήτου μηνός.	
Ἑτησίως 25	Ἑτησίως 25	ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ, 1879		ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ	
Ἑξαμηνίως 14	Ἑξαμηνίως 14	ΙΑΡΥΤΗΣ - ΕΚΑΘΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΤΥΤΗΣ		Ὁδὸς Ἐδριπταίου ἀρ. 28 παρὰ τὸ Βαρθολομαίου	
Τριμηνίως 7,50	Τριμηνίως 7,50	ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ		Ὁδὸς Ἐδριπταίου ἀρ. 28 παρὰ τὸ Βαρθολομαίου	
ΑΜΕΡΙΚΗΣ (μόνον ἀποστολὴν) δολλάρια 4.		Ἐν Ἀθήναις, 3 Σεπτεμβρίου 1922		Ἔτος 44ον. — Ἀριθ. 40	

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΤΗΣ ΜΑΥΡΗΣ ΜΑΣΚΑΣ [Μυθιστόρημα ὑπὸ Jules Chancel.]

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ' (Συνέχεια)

Ὅλοι εἶχαν συμφωνήσει, καὶ ὁ Γάτορας προτὸν πάει νὰ ἐτοιμάσῃ τ' ἀμάξιν του, εἶπε :

— Σὰς τὸ λέω ἀπὸ πρὶν, μὴν κρίνετε τὴν Ἀεσαλοπόδην ἀπ' τὸ ἑξωτερικὸν του. Εἶναι σὰν καὶ μένα. Δὲν εἶν' ὠραίος, θὰ ἴδῃτε ὅμως τί ἀξίζει.

— Καλὰ, καλὰ! ἔκαμε ὁ Φιδῆς. Πήγαινε, κάμε γρήγορα, γέρο-κατεργάρη.

Ὁ Γάτορας ἔφυγε τρέχοντας καὶ οἱ δύο ἄλλοι βιάστηκαν νὰ ἐτοιμάσουν τ' ἀναγκαῖα τοῦ ταξιδίου.

Ὅλα τὰ πράγματα τοὺς ἦταν ἔξη μποτιλλίαι ῥακῆ, ἕνα ζαμπόνι, δύο τράπουλες χαρτίᾶ, καὶ τέλος ἡ περιφημὴ βαλίτσα ποδῶν, φυσικὰ, δὲν τὴν ἔβγασαν. Ὁ Σφάχτης τὴν εἶχε περιφρημαστὸν ἐτοιμάσει γιὰ τὸν ἴδιον σκοπὸν καὶ εἶχε μέσα ἐλα ὅσα χρειαζόνταν.

Ὁ Φρέδος ἔβλεπε μελαγχολικῶς ἀπὸ τὴν ἐτοιμασίαν. Ὁ Φιδῆς τὸν ἐχτύπησε εὐθύμῳ στὸν ὤμῳ.

— Εἰ σὺντροφε, εἶπε. Τί κάθεται; Ἐσεὶ θάρῃς μαζί μας;

Ὁ Φρέδος ἐσφύρισε.

— Πῶς, θάρῃς μαζί σας; εἶπε. Σκοπεῖτε λαίπῳ νὰ μὲ πάρτε;

— Βεβαίως, θὰ σὲ πάρουμε, ἀπάντησε ὁ κακοῦργος. Σοῦ πέρασε στιγμὴ ἢ ἰδέα διὰ θὰ σ' ἀφίναμε στὸ Παρίσι ὕστερ' ἀπ' τὸ ὄρατον ἀποφινὸ κόλπον σου, τὰρα μάλιστα ποὺ χέλασαν καὶ τὰ κερτασιατικὰ ῥόβχα σου; θὰ σὲ σκότωναν σὰν κοτόπουλο, μικρὸ μου!

— Βέβαια, εἶπε καὶ ὁ Φαγάνας σκεπτικῶς. Καὶ ἴσως μάλιστα μὰς χρειαζοῦνται ἐκεί-λάτινα.

Ὁ γιὸς τοῦ Δορμπάν δεχτήκε πρόθυμα ἀπὸ τὴν πρότασιν. Τοῦ ἄρρεσε

πολὸν περισσότερο νὰ λάβῃ καὶ αὐτὸς μέρος σ' αὐτὴν τὴν περιπέτειαν, παρὰ νὰ μείνῃ κρυμμένος καὶ ἀχρηστος στὸ σπῆτι τοῦ Πελιάσκου.

— Καλὰ! ἐφώνησε. Ἀφοῦ μὲ παίρνετε μαζί σας, ἐλα πάνε καλά.

— Ναι, ἀλλὰ πρέπει νὰ ντυθῆς! εἶπε ὁ Φαγάνας κοιτάζοντας τὸ παιδί.

— Φυσικὰ! εἶπε ὁ Φιδῆς... Ἄν ἐρχόσῃν σ' αὐτὰ τὰ χάλια, τὰ παιδιὰ θὰ σ' ἐπαιρῶν ἀπὸ πίσω καὶ θὰ φώναζαν: «Ὁ Καρνάβλιος!»

Ὁ κακοῦργος βγήκε ἀπ' τὸ παραμάγαζο καὶ σὲ λίγα λεπτὰ γόρῃσε κρῆτωντας ἕνα κοστοῦμι ἀπὸ βρωτὸ βελούδου, ποὺ χωροῦσε δύο σὰν τὸ Φρέδο.

νὰς μὲ σπάγγους. Ἀντὶ γιὰ φάλαρα, ἦταν ἕνας σωρὸς ἀπὸ σπάγγους, σκοινία καὶ λουριά, ποὺ ἐστόλιζαν τὴν κοκκαλιάρικη ῥάχη τοῦ ζώου. Καὶ ὁ Φαγάνας ἀκόμη, ποὺ τίποτε δὲν εἶχε ἐφίνα καὶ ἦταν πάντα σταθερὸς στὴς γνώμες του, μόλις εἶδε αὐτὸ τ' ἀμάξι καὶ τ' ἄλογο, χέλασε τὰ μούτρα του.

Ὅσο γιὰ τὸ Φιδῆ, ἄρχισε νὰ φωνάζῃ τρελλὸς ἀπ' τὸ θυμὸν του :

— Γιὰ νὰ σοῦ πῶ, γέρο, μὰς κοροιδεύεις; Αὐτὸ τὸ φορῆμι θὰ μὰς πάει στὸ Σαιν-Βαλερὸ πρὶν ἀπὸ τὸ σιδηροδρόμο; Ὅντε ἀπ' τὸ Παρίσι δὲ θὰ προφθάσουμε νὰ βγοῦμε, γιὰτὶ θὰ μὰς πιάσουν οἱ χωροφύλακες καὶ θὰ στείλουν τὸν Ἀεσαλοπόδην σου στὴ φουριέ-ρα. (*)

Ὁ Γάτορας, κρῆτωντας τὰ χάλια, καθόταν ἀπαθῆς στὸ κάθισμά του καὶ ἀπάντησε :

— Ἀς τὰ λόγια καὶ ἀνέβα!

Ἡ ἡρεμὴ αὐτὴ ἀπάντησις καθόχασε ἀμέσως τὸ Φιδῆ. Ἐγνώριζε ἀπὸ πολλὴν καιρὸν τὸν γέρο συμμοριτὴν καὶ ἤξερε βεβαίως ἦταν ἀνθρώπος, ποὺ ἔσπει καλὰ τί λέει καὶ τί κάνει. Ἄλλωστε, ἦταν ἀργά πιά γιὰ ν' ἀλλάξουν ἀπόφασιν καὶ ἂν τὸ ἄλογο τοῦς ἀφίνε στὴ μέσῃ τοῦ δρόμου, καθὼς ἦταν πιθανόν, θὰ μπορούσαν νὰ πάρουν τὸ τραίνο στὸ Σαντιγὸ ἢ στὸ Κρέιλ.

Πρῶτος ὁ Φαγάνας ἀνέβηκε στ' ἀμάξι, ποὺ στέναξε κάτω ἀπ' τὸ βάρος του, μ' ὅλο ποὺ ἦταν πολὺ ἐλαφρὸς. Ἰστέρ' ἀνέβηκε ὁ Φρέδος καὶ καθῆσε σὲ μιὰ σκηνίδα σκεπασμένη μ' ἕνα παλιὸ σακκί, ποὺ χρησίμευε γιὰ κάθισμα. Τελευταίος, καὶ μὲ μιὰ κωμικὴ χει-

«Ἐρχεθε δὲσὸν μπουρσοῦ...» (Σελ. 315, στ. α.)

Ὁ γιὸς τοῦ Δορμπάν φόρεσε ἀμέσως αὐτὸ τὸ κοστοῦμι ποὺ, ἂν ἴδῃν ἦταν κρυμμένος, εἶχε τοῦλάχιστον τὸ πρότερον νὰ περῶν ἀπαρτήρητο.

Πέταξε τὴν περὸνικα του, τὸ σκούφο του, φόρεσε ἕνα λερωμένο κασκέττο καὶ εἶπε :

— Εἶμ' ἐτοιμὸς!

Σὲ λίγα λεπτὰ ἄκουσεν στὸ δρόμον ἕν' ἀμάξι.

— Εἶναι ὁ Γάτορας, εἶπαν. Πάμε.

Ὅταν βρέθησαν στὸ δρόμον, τοὺς περιμένε μιὰ ἀπογοήτευση.

Μ' ὅλο ποὺ ἦταν νύχτα, στὸ φῶς τοῦ φαναριοῦ τ' ἀμάξι καὶ τ' ἄλογο φαίνονταν μὲ τὴν πρώτη ματιὰ ἐλεεινά. Τὸ ἄλογο ἦταν φηλὸ, πολὺ φηλὸ καὶ ἀδύνατον τόσον, ποὺ φαίνόνταν σὰν διάφανο. Τὸ ἀμάξι, μικρὸ καὶ παλιὸ, ἔστρεκε πάνω σὲ ῥόδες ποὺ ἦταν δεμ-

(*) Foutrière. Τόπος, ἔπου ἡ ἀτυχεμένη σφύλαι τ' ἄλογο καὶ τ' ἀμάξι ποὺ ἔχουν σὺνληρῶν εἶπε γιὰ παραβάσεις, εἶπε γιὰτὶ δὲν εἶναι στερεὰ καὶ κινδυνεύουν νὰ προξενήσῃν δυστυχήματα. — Σημ. τ. Μετ.

Έκαμε μεγάλη χαρά, επειδή σκεπτόταν πως θα είχε μέσα μεγάλη πλοήτη.

Όμως, δεν είχε κάνει ακόμα το μισό δρόμο, όταν δέμποραδοε πιά να βαστήξη το φορτίο κι έπειτα, αποπόμηση να ιδή τι ήταν, αποφάσισε να ενοίξη χωρίς να περιμένη περισσότερο.

Μά, αντί για τους αναμενομένους θησαυρούς, μόλις σήκωσε το σκέπασμα το καλαθού, πετόχηταν φοβερά φίδια και φριχτοί φρόνοι.

Κατατρομαγμένη, κατάλαβε τότε πως ούτε η κακία ούτε η πονηριά δεν ωφελούν και, μετανοιώνοντας, αποφάσισε αυτή τη φορά να διορθωθεί.

Όπως κι έγινε.

(Μεταφράσεις) ΠΕΤΡΟΣ ΧΑΡΗΣ

ΑΠ' ΑΝΘΟ Σ' ΑΝΘΟ

(Απ' το Γαλλικό)

Ποτέ, σαν είναι βάλσιμο να χύγης σε μιά πληγή, για τ'αυτίο μ'ην τ'αφήσης! Και δίνε στο φτωχό, που σου ζητάει και μη μετράς: Ο Θεός σου τ'α μετράει.

Και στις στιγμές σου κάνε οικονομία: Κάθε στιγμή είναι κι ένας θησαυρός σου. Κι' είναι μονάχα μιά φιλαργυρία καλή: η φιλαργυρία στον καιρό σου.

Αν σου την τρώει δλοένα την ψυχή ο πόθος να κερδίσης και να πάρης, όσο έντιμος κι' αν είσαι στην αρχή, σιγά-σιγά θα γίνης κατεργάτης.

Ποτέ μ'ην κρίγης κι' αίσθητός ποτέ σου μ'ην φανής: Τό ελάττωμά του έχει καθείς και ού έχεις το δικό σου. Κοίτα τ'α ξένα σφάλματα πάντα τ'α συνηθής και κοίτα ν'ασι άμειλικτος κριτής στον εαυτό σου.

Μπορός στη συνείδηση κανείς δε δύναται να φύγη και την καθαρία της φωνή τίποτα δεν την πνίγει. Τών πράξεών μας μόνο αυτή σοφός είν' ανατόμος κι' είναι μαζί ο κατήγορος κι' ο δικαστής κι' ο νόμος.

Χαρά στον που άρχιος πολύ νοός να μελετά. Αυστηρομένος καίνιος που δε θέλει να μαθαίνη. Γιατί πολύ νοός ο καιρός, μ'ας φεύγει και πετά κι' η μέρα που δε δουίλεψες για σένα είναι χαμένη.

Είναι άνθρωποι, με συμβουλές σοφές που σε γεμίζουν και σου μιλούν και φαίνονται από άρετη γεμίζοι. Μά όταν δεν κάνουν όσα λέν, τ'α λόγια τους θυμίζουν το εδάκαλο που έδιδασκε και νόμο δεν έκοράτει.

ΜΙΧ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑΓΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ Η ΔΙΧΟΝΟΙΑ

Αγαπητοί μου,

ΑΘΩΣ ξέρετε βεβαιά ελοι, ο Διονύσιος Σολωμός, μεγαλύτερος ποιητής της Νέας Ελλάδος, σάθηκα κι' ο λαμπρότερος ύμνητής των ήρωισμών του Εικοσιένα. Γεμάτος ένθουσιασμό από τις πολεμικές ειδήσεις που έβθαναν ως το ζυκθυινό του έρημητήρι από την αντίκρινή στεριά, έγραψε τον άθνατό του «Ύμνο στην Έλευθερία». Ήταν όμως και κάποιες ειδήσεις, που τον πίκραιναν, την άνησυχόσαν, τον έφοβίζαν για την έκβαση της γιγαντομαχίας: Οι Γιγαντομάχοι δεν έσομφωνόσαν, δεν δημοουόσαν! Η «Διχόνοια» τους έχώριζε, τους έκαν' έθροος μεταξύ τους. Τι φοβερό κακό! έμφύλιος πόλεμος και σπαραγμός τή στιγμή, που ελοι ένωμένοι, είχαν να διώξουν τον Τούρκα και να ελευθερώσουν για πάντα την πατρίδα!

Ο Σολωμός δεν έδιδασκε να δόση τή βροντερή φωνή του. Έπρεπε να κεραινωθή η Διχόνοια, να παυτηριασθή αυτή η έθνική πληγή, να έξορκισθή αυτή η έθνική κατάρα. Γιατ' ήξερε από την Ιστορία, πως εδύλες σχεδόν τις μεγάλες, τις κρίσιμες περιστάσεις της έθνικής τους ζωής, οι Έλληνες διχωνόσαν. Και στον ίδιο τον Ύμνο, όπου φάλλει τ'α ήρωικά κατορθώματα, ο ποιητής επιπλήττει και νοουθετεί τους ήρωες, που ήταν έτοιμοι ν'άλληλοσπαραχθόν. Έκει, προς το τέλος του Ύμνου, (από την 139 στροφή) η Έλευθερία με το δόγυλο τον προστάζει να σωπάση και με άνησυχία κοιτάζει τρεις φορές προς τήν Εδρώπη. Έπειτα η 'σα προσήλωνται πάλι στην Ελλάδα και άρχίζει:

«Παλληκάρια μου! οι πολέμοι για σας όλα είναι χαρά. —Και τ'ο γόνυ σας δεν τρέμει στους κινδόνους έμπροστά. —Από σας απομακραινεί κάθε δόναμη έχθρα κι', —άλλ' άνίκητη ΜΙΑ μένει, από τις δάφνες σας μαδεί. —ΜΙΑ, που όταν ώσαν λίκιοι ξαναρχόσαστε έσοτοι, —κουρασμένοι από τή νίκη, άχ! τ'ο νού σας τυραννεί: —Η ΔΙΧΟΝΟΙΑ, που βαστάει ένα σκήπερο ή δουληργία, —καθενός χαμογελάει, Πάρ' το, λέγοντας, και σύ!»

Και τ'ο σκήπερο που σας δείχνει, έχει, άλήθεια, ωραία θωριά, — μ'ην τ'ο πίσστε! γιατί ρίγνει εις δάκρυα θλιβερά. —Απ' τ'ο στόμα που φθονάει, παλληκάρια, ως μ'ην πωθή, — πως τ'ο χέρι σας χτυπάει τ'ο αδελφού την κε-

φαλή. —Μ'ην είπαδν στο στογασιό τους τ'α ξένα έθνη άληθινά: —Έάν μισούνται άνάμεσό τους, δεν τους πρέπει Έλευθερία!

«Τέτοια άφήσαστε φροντίδα' ελο τ'ο αίμα όπου χυθή, — για θρησκεία, για πατρίδα, δμοίαν έχει την τιμή. — Στο αίμα αυτό, που δεν πονείτε για πατρίδα, για θρησκεία, — σας δρωίω, άγκαλιαστήτε σαν άδελφια γκαρδιακά! Πόσο λείπει, στογαστήτε, πόσο άκόμα να παρθή... —Πάντα ή νίκη, αν ένωθήτε, πάντα εδός θάκωλουθή!»

Πολλές, πολλές φορές θεμούμαι από τούς τούς στίχους τ'ο Σολωμού, που τ'αση άπήχηση είχαν στα παλληκάρια του Εικοσιένα, όταν σάλληθσαν τότε και πρωτοτυπώθησαν στο ήρωικό Μεσολόγγι: Η Διχόνοια κατατροπώθηκε κι' ένωμένοι πιά, άδελφωμένοι, οι Γιγαντομάχοι μπόρεσαν να νικήσουν και να ελευθερωθούν. Και τούς θυμήθηκα πάλι, τούς μαγικούς από τούς στίχους με τ'α τελευταία θλιβερότατα γεγονότα. Μήπως στην Ελλάδα εδη, και ε' ελο τον Έλληνοισμό, η Διχόνοια δεν βασιλεύει πάλι από καιρό; Μήπως δεν μπορεί να πη κανείς, πως ε' αυτή τή Διχόνοια χρεωστούνται όσα κακά έπαθαμε από την έκρηξη τ'ο έθρωπατικού πολέμου ως σήμερα; Μά φαντασθήτε αν άντιμετώπιζαμε όλες αυτές τις περιστάσεις ή άρπάξαμε όλες τις εδκαιρίες που παρουσιάσθηκαν, ένωμένοι, σόμφωνοι, άδελφωμένοι σαν έννας άνθρωπος! Αλλά ποδ'ο τ'ο μόνο που κατορθώσαμε ήταν να χωριστούμε και να φαγωθούμε σαν κακά προγόνα.

Δεν ξέρω τώρα π'οις φταίει. Για τή Διχόνοια μόνο σας μιλάω, για τήν έθνική πληγή, την κατάρα. Ποιός ξέρει! Όμως φταίμε ελοι. Όλοι, έκτός από σας, τ'α παιδιά. Α, πως ήθελα νάχα τή βροντερή φωνή του Σολωμού! Τη δανείζομαι όμως με τούς στίχους που τ'αξέκαμά να διαβάσετε σήμερα. Ενταπίστε τους στο νού σας καλά βαθιά. Ένθουσιότε τους πάντα. Έμάς άφήστε μας. Κι' όταν μεγαλώσετε τουλάχιστο σεις, ως λείπη η Διχόνοια από τήν Ελλάδα. Πάντα θα είναι καιρός.

Σας ασπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΕΠΙΛΟΓΟΙ

Εδιάβατα μεγάλο τόμο, από τριακόσιες σελίδες, κι' άφου τον έλκισα, άρχισα να μικραίνη, να μικραίνη στο νού μου, ως που έγεινε μιά σελίδα. Εδιάβασα κι' έναν άλλον, μικρό, ελιγοςέλιδο, κι' άφου τον έλκισα, άρχισα να μεγαλώνη, να μεγαλώνη στο νού μου, ως που έγεινε τόμος με σελίδες άμέτρητες.

Ξέχασε τον εαυτό σου, για να σε θυμήθ η έκείνος. Ε. ΣΚΙΠΗΣ

Η ΔΙΟΝΥΣΙΑ

Μυθιοτόρημα υπό ΑΥΓΟΥΣΤΙ ΛΑΤΟΥΧΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Μ'. (Συνέχεια)

— Έγώ τ'ο ξέρω πως είναι ψέματα όλα, μόνο όταν έλαγαν πως έχεις πιά νό και ή καρδιά σου είναι σαν άληθινή κάμαρα βασιλοπόδας, δεν μπόρεσα να πω πως δεν είν' άληθεια. Καταλάβαινες και σό.

—Βέβαια... —Τι πρέπει να πω, σαν μου πάρουν τ'αυτιά κι' άλλη φορά; —Νά τούς πω πως αν χρειάζονται βοήθεια... αν έχουν κανένας άρρωστο σπιτι τους... αν έχουν να ζητήσουν όποια όπηρεσία θέλουν... νάρθουν να χροπήσουν την πόρτα μας. Αν μπόρεσουμε να τούς βοηθήσουμε, θα τ'ο κάνουμε με την καρδιά μας.

—Θα τούς τ'ο πω. Γιατί ξέρω πως είν' άληθεια. —Μόνο, καταλαβαίνεις... η Ζερμαιν είναι όμογάλακτη άδελφή μου. Λοιπόν όταν κάνουν κάτι της Ζερμαιν, μού κάνουν... ή καλύτερα μου έκαναν και μένα τ'ο ίδιο.

—Πριν να μπής καθαρίστρα, δεν είν' έτσι; Αυτό είπα κι' εγώ. Τώρα όμως... Λογάρισαν μάλιστα πως είναι κι' εγώ δεν ξέρω πόσες μέρες που δεν είδαν τούς Μπεκκάρ στο σπιτι σου. Κι' αυτό έκαμε άσχημη έντόπωση.

—Πώς αυτό; —Νά, λέγουν πως είναι για τ'α μάτια. —Για τ'α μάτια; —Ναι, ελο ύποκρισιες, δηλαδή. Γι' αυτό κι' εγώ θα ήθελα να ξέρω για να τούς βουλώσω τ'ο στόμα.

—Μά γιατί; Νά και ο γιός του Μπεκκάρ, ο Μωρίς, ήθε, τήν άλλη μέρα από τ'ο δυσόχημα για να μ'ας δ'η.

—Τα-ίσα, λέγουν πως ήρθε κρυφά κι' αντί ν' ανοίξη τήν πόρτα, χώθηκε από κάτω για να μ'ην ακούσουν οι γειτόνοι τήν πόρτα που θύονη.

—Τι λόγος! Μπήκε έτσι, γιατί άλλως ήταν κίνδονος να γκαρμιστή ο δόκληρη.

—Έπειτα, δεν είν' όλα. Λέγουν πως κάτι ζήτησε της μητέρας σου... δεν ξέρω τι, και ετι κείνη δε θέλησε, και έφυγε άφινοντας τον ελομόναχο και, όταν γόρισε εσύ από τ'ο Κουριέρ και τον βρήκες, τον είδαν. Μά σόβ λέω τώρα και πράγματα...

—Μή σε νοιάζει, Λέα. Άναμεταξό μας τώρα. Πρέπει να μ'ησ τα-ής όλα

—Νά, πως τον είδαν, λέει, απέξω από τ'ο εδάκι, να γονατίξη μπροστά σου για να σε παρακαλή.

—Τι να με παρακαλή. —Νά, να σποικούν άρρησ και να προδίνης. Η Διονυσία δεν κρατήθηκε πιά Έβαλε τ'α γέλια.

Τότε η Λέα πήρε ένα όρος σε χρότερο άκόμα και είπε:

—Μή γελάς, Διονυσία! Γιατί τ'ο αποφάσισαν. Ένας τούς πάντοτε θα μ'ην κρομμένος να παραμυθεύη εσω από τήν πόρτα των Μπεκκάρ, από τις έσοσες τ'ο βράδυ — τήν ώρα που τυρι-

Η Διονυσία πήρε τ'ο μπουκαλάκι με τ'ο λάδι...

σεις από τή δουλειά — ως τ'ο πρωτόσες πέντε, τήν ώρα δηλαδή που φούγεις. Και αν σε ίδαν να μπίνης σ'αυτό τ'ο σπιτι, θα σου κάμουν κακό. Γι' αυτό κι' εγώ... καταλαβαίνεις... σόβ τ'α είπα όλα. Άλλοίωτια δέν θα σου βλεγα τίποτα.

—Σ' ευχαριστώ, Λέα. Είσαι καλή για μένα και δεν είναι ή πρώτη φορά που σόβ χρωστά χάρη.

Έτσι λοιπόν τούς είχαν κηρύξη τον πόλεμο, πόλεμο άμειλικτο όπου δεν μπόρεσαν καν να δικαιολογηθούν για να υπερασπίσουν τον εαυτό τους.

Η Διονυσία δέν είσε κανενός όσα έμαθε από τή Λέα. Της τ'ο είχε όσο-

σχηθή. Τήν άλλη μέρα όμως τ'ο χέρι της είχε πιά γκαρμιστή, και πήγε στο Κουριέρ να ξαναρχίση τή δουλειά της.

Όταν έφτασε στο πηγάδι, κατάλαβε πως κάτι τ'ο άσυνείθιστο γινόταν.

Οι έργάτες και οι καθαρίστρες, άνει να τραβούν τ'ο δρόμο τους και να πηγαίνη καθένας στη δουλειά του, ήταν μαζεμένοι απέξω και μιλούσαν με έρεδιόμο.

Είδε μάλιστα από μακρό πάς μερικοί μαλωναί κι' άλλοι μπίναν άνάμεσα και τούς χωρίζανε.

—Σκουρα τ'α π'αγματα, σκέτθηκε η Διονυσία. Χρειάζεται φρόνιση. Ας τούς αποδ'γω, προ πάντων τήν παρτα τ'ο δουμπόκι, και ως χωθώ ως τή σάλα τ'ο καθαρίσματος.

Σωστή σκέψη. Οι Δουμπόκι όμως Τρούσσε και Σία κροτούσαν καρτέρη κι' έμπόδιζαν όσους ήθελαν να προχωρήσουν για να πιάσουν δουλειά και να κερδίσουν τ'ο ψωμί τους.

Ήταν καμιά εικοσαριά τ'ο πολύ, έδχημάτιζαν γραμμή και, άμα φαινόταν κανείς έργάτης ή έργατρια, τον όπαχρώναν να γορσίη πίσω λέγωντάς του:

—Δουλειά δεν έχεις σήμερα. Λίγα μέτρα μπροστά της είδε κάποιον που της φάνηκε πως ήταν ο πατέρας της Γκώδ. Δεν έκανε λάθος.

Ήταν ένα γενηγιός και γέρος έργάτης που είχε οίκαγεγεια να θρέψη και δε θάρηνε βέβαια μερικούς τεμπέληδες και μεθυμένους, να τον έμποδίσουν να βγάλη τ'ο ψωμί των παιδιών του.

Άκουσε τ'α λόγια τ'ους: «Δουλειά δεν έχει σήμερα». Και σήκωσε τούς ώμοός.

—Έλάτε, παιδιά, είσε σε μερικούς καλούς έργάτες που στεκόντανε άτομοι κι' άτελιτισμένοι, σαν να περιμεναν κάποιον άρχηγό να τούς υπερασπισθή. Έλάτε μαζί μου να σπάρουμε τή γραμμή.

Πολλοί πήγαν μαζί του. Οι άπαργοί όμως χάλασαν τή γραμμή τους, τριγύρισαν τούς συγκρότους τους και τούς φοβέρισαν πως θα τούς ριχτούν αν προχωρούσαν. Κ' έπειδή αυτοί δεν τούς άκούσαν, άρχισα ενας καθγάς τρομερός.

Η Διονυσία έβλεψε να έπωφεληθή απ' αυτή τή στιγμή που ελοι πρόσεξαν στον καυτή, για να μπόρεση να μπή στο μεταλλείο. Μόλις όμως έκαμε μερικά βήματα, ή Τρούσσε που ήταν κρομμένη πίσω από ένα σ'ερφ εδλων, βήγες μπροστά και της φώναζε: «Δέν περνούν!» (Έπειτα συνέχεια) ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

